

9. Ольховик Л.А. Правове регулювання еутаназії: вітчизняний та зарубіжний досвід. Південно-український правовий часопис. № 3. 2012. С. 59-62.
10. Петросян М.Є. Евтаназія як моральна та правова проблема. США, Канада, економіка, політика, культура. Наука. №2. 2002. С. 50-65.
11. Примаченко В.Ф. Проблеми евтаназії в кримінальному праві України. Право і Безпека. №2. 2002. С. 109-112.
12. Підлісний Є. Зворотній відлік. Український юрист – 2004. №9(21). С. 58-61.
13. Schanker D. Of Suicide Mashines, Euthanasia Legislation, and the Health Care Criminal The Right to Die, p.69, note 27.
14. Стрельцов Є. Евтаназія: духовні, моральні та правові складові. Юридичний вісник України : загальнонац. прав. газ. / засн. СП «Юрінком Інтер» . 2009. 25 квітня – 1 травня (№17). С. 5.
15. Шпачук А.О. Евтаназія: правові та етичні аспекти. Вісник Академії адвокатури України – 2012. № 3 (25) С. 159-163.

УДК 61:[654.172+004]

ТЕЛЕМЕДИЦИНА ЯК ЧАСТКА БЕЗБАР'ЄРНОГО СЕРЕДОВИЩА

Ангеліна МОТИНА, Вікторія СУКАЧ, Лариса ВЕЛИКА, Тетяна ІВЧЕНКО

Медичний фаховий колледж Запорізького державного медико-фармацевтичного університету

м. Запоріжжя

Складні умови воєнного часу створили громадянам нашої країни додаткові бар'єри та внесли багато корективів у різні сфери нашого життя, особливо у доступність до медичних послуг. Для українців, які виїхали за кордон це мовний бар'єр та висока вартість медичних послуг. Для українців, які залишились на окупованих територіях, це неможливість потрапити до закладів

охорони здоров'я через їх відсутність. Доступ пацієнтів до медичних послуг у деяких регіонах країни залишається обмеженим через руйнування медичної та транспортної інфраструктури. В деяких випадках, пацієнт не має можливості фізично потрапити на прийом до лікаря або цей візит може бути ризикованим внаслідок обстрілу. Усе це призвело до диджиталізації української медичної системи та швидкого розширення телемедичних послуг. За статистикою медичного онлайн-сервісу DOC.ua, з початку 2023 року попит на телемедичні консультації на платформі збільшується на 15–20% щомісяця. Як показало дослідження, проведене в межах ініціативи першої леді Олени Зеленської, понад 60% опитаних українців наголосили, що у своєму житті стикалися з тими чи іншими бар'єрами. В різні періоди життя та за різних обставин ми всі потребуємо безбар'єрного середовища. Метою дослідження визначено проаналізувати переваги та недоліки телемедицини як частки безбар'єрного середовища. Перед нами постали завдання: проаналізувати джерела інформації з визначеної проблеми; систематизувати (класифікувати) переваги та недоліки телемедицини як частки безбар'єрного середовища; дослідити обізнаність студентів МФК ЗДМУ щодо телемедичних послуг. Об'єктом дослідження стали переваги та недоліки телемедицини як частки безбар'єрного середовища. А предметом дослідження, в свою чергу, обізнаність студентів МФК ЗДМУ щодо телемедичних послуг. В ході дослідження використанні наступні методи дослідження, а саме: загальнонаукові (аналіз, узагальнення), соціологічні (опитування, анкетування).

Проаналізувавши сучасну літературу з даної тематики та досвід інших країн, ми спробували систематизувати переваги та недоліки телемедицини як частки безбар'єрного середовища. На нашу думку, переваги телемедицини можна поділити на 3 групи: переваги для пацієнта, медичних працівників та системи охорони здоров'я загалом. Відтак, переваги для пацієнтів: простота і швидкість використання; підвищення якості наданих медичних послуг; консультації із вузькими спеціалістами у віддалених територіях; зменшення

Інновації медичної освіти: перспективи, виклики та можливості: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції

термінів очікування результатів обстеження, можливість придбання й отримання ліків, не виходячи з дому; формування електронного листка непрацездатності, для закриття якого не потрібно ходити до лікаря та не потрібно передавати його на робоче місце. Телемедицина дозволяє пацієнтам почути думку іншого лікаря не виходячи з дому. Вищевказане можна зробити, відправивши фахівцеві свою історію хвороби, яка зберігається в інформаційній системі. Особливо подібний спосіб актуальний для онкохворих, які часто вимушені їхати за альтернативною думкою в інше місто, або, навіть, в іншу країну. Зникає необхідність чекати прийому лікаря в чергах та розшифровувати його почерк. Переваги для медичних працівників: цілодобовий доступ до інформації про пацієнта; економія часу завдяки можливості брати участь в обговоренні клінічних випадків дистанційно; можливість проконсультуватись з більш досвідченими колегами в інших країнах та підвищувати кваліфікація під час онлайн навчання. Перехід на телемедицину також допоміг зменшити ризик зараження COVID-19 для медичних працівників завдяки меншому контакту з потенційно інфікованими пацієнтами. Переваги для системи охорони здоров'я: зменшення навантаження на медичних працівників, підвищення ефективності медичної допомоги, оптимізація роботи медичних закладів, зменшення витрат на медицину.

Однак, незважаючи на вищезазначені плюси, необхідно звернути увагу на наявні і певні бар'єри на які наштовхується телемедицина. Відсутність фізикального огляду може використовуватись пацієнтами для симуляції чи агравації. Понад 3000 сіл України досі не мають доступу до швидкісного інтернету а отже і до телемедичних послуг. Для правильної та адекватної роботи лікарів необхідно, щоб програмно-апаратне забезпечення було легким і зрозумілим у використанні, а його наявність - економічно обґрунтованою. Приватність і конфіденційність. Не існує на 100% безпечних систем передачі даних, і будь яка база даних може зазнати зламу або витоку даних, а інформація - бути використана в злочинних цілях. Дистанційно неможливо надати екстрену

**Інновації медичної освіти: перспективи, виклики та можливості:
матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції**

невідкладну допомогу та виконати хірургічні втручання. А недостатність правової бази й стандартів, що дозволяють надавати телемедичні послуги, призводить до виникнення юридичних колізій.

Однією із важливіших проблем на даному етапі розвитку телемедицини в Україні ми вважаємо недостатню обізнаність населення. Так під час анкетування серед студентів МФК ЗДМФУ було виявлено, що 82% опитаних не знають що таке телемедицина. На питання: «Чи користувались Ви будь-коли в своєму житті послугами телемедицини?» 79% відповіли «Ні», 12 % - «Важко відповісти». Але на уточнюючі питання: «Чи спілкувались Ви з сімейним лікарем по телефону відносно стану свого здоров'я?» ми отримали 86% позитивних відповідей. 68% студентів замовляли ліки через інтернет або користувались лікоматами та всі опитані записувались на прийом до лікаря по телефону. Таким чином, ми бачимо, що більшість студентів користується послугами телемедицини навіть не знаючи про це.

Отже, розвиток телемедицини є вкрай необхідним для нашої країни, особливо з огляду створення безбар'єрного середовища. Проте, є ряд невирішених проблем, серед яких: недостатня поінформованість серед населення, відсутність мотивації лікарів до застосування телемедичних інструментів в роботі, недоліки нормативно-правової бази, але найбільше – обмеження в апаратно-технічному забезпеченні. Деяко можна вирішити шляхом збагачення досвіду використання ІТ-технологій, однак отримання державної та інституційної підтримки може бути вирішальним фактором для успіху телемедицини.

290

Перелік джерел інформації

1. Беззуб І. Телемедицина в Україні: реалії та перспективи. 2018. 350 с.
2. Телемедицина в Україні ситуаційний аналіз. Проєкт «Сталий розвиток національних систем охорони здоров'я» (LHSS) у межах проєкту USAID «Integrated Health Systems IDIQ». Березень 2023 р. 57 с.

3. Створення безбар'єрного середовища та соціальна інклюзія: світовий досвід для України : аналіт. доп. / [Зубченко С. О., Каплан Ю. Б., Тищенко Ю. А.]. К.: НІСД, 2020. 24 с.
4. Черемісіна В. В., Снісаренко П. І. Телемедицина та її роль у реформуванні системи охорони здоров'я. «Наукові праці. Техногенна безпека». Випуск 191. Том 203. 2012 р. С 136-140.
5. Ключко О. М. Медична інформаційна система моніторингу стану здоров'я населення із захистом персональних даних. Медична інформатика та інженерія, 2020, V.49. №1 С. 17-28.

УДК 615.15:618.2/3-085

ФАРМАЦЕВТИЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ ВАГІТНИХ

Ігор БЄЛЕНІЧЕВ¹, Ксенія ЛИСЕНКО², Ольга КІЛЄВА²

291

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет¹

Медичний фаховий коледж

Запорізького державного медико-фармацевтичного університету²

м. Запоріжжя

Метою роботи визначено знайомити учасників конференції з основними фізіологічними змінами жіночого організму під час вагітності, найчастішими скаргами вагітних на стан здоров'я та причинами їх виникнення. Основне завдання дослідження полягало в розробці проєкту протоколу фармацевта щодо порядку відпуску безрецептурних лікарських засобів вагітним повнолітнім жінкам. Також, в рамках проєктної діяльності, було заплановано навести та оприлюднити рекомендації щодо підтримки стану здоров'я жінок під час вагітності. Отже, вагітність – природний стан жінки репродуктивного віку.